СМОКИ ЛЕЙК
НОВЕ МІСТО В АЛЬБЕРТІ.

Смоки Лейк Гардвар Ко.
М. ГРУМЕЗ, властитель.
МАЭМО ВСЯКОГО РОДА ГАРДВАР.
Черепяні горшки, зелізні, фарби, будовляний папір, машини до шитя "СІНҐЕРА", зелізка, помпи, рури, ґасолінові енджаї і все проче що Вам треба.
Ціни умірковані.

ҐРОСЕРІ, ОВОЧІ І КЕНДИ
ПЕТРО ЗАГАРІЙЧУК, властитель.
Вода содова, пап ріжного рода.
Чистий, сьвіжий і добрий товар. Чесна обслуга.

Смоки Лейк Міт-Стор.
І. ЦАПОВСКИЙ, властитель.
Сьвіже мясо, солена вепровина, болона, риба в кенах і проче.
МИ ПРОДАЭМО ТОВАР "СВИФТА".

Коло-кріка Дім і Школа.
СМОКИ ЛЕЙК, АЛЬБЕРТА.
Гарний вигідний дім і школа враз з віктом для дівчат і хлопців, де ваші діти будуть мати батьківську опіку і науку.
Пишіть за услівями до:—
Miss E. G. HOCKEN Smoky Lake, Alberta.

ІВАН СТОҐРИН
Офіциальний аґент для Сійонарской землі на Смоки Лейк.
Лоти на продаж по умірковаиій ціні.
ГРОШІ НА ПОЗИЧКУ НА ФАРМИ.
Коли в місті зайдіть до мене.

КУЗНЯ СМОКИ ЛЕЙК.
ГР. К. ВОЛЯНЬСКИЙ, властитель.
Виконуэмо всякі ковальскі роботи солідно і по уміркованій ціні.

СМОКИ ЛЕЙК ҐЕРЕДЖ
ЕМАНУІЛ БЕРЕЗКА, властитель.
Направляэмо автомобілї чесно і совісно по умірковаиій ціні.

Смоки Лейк Гарнес-Шап.
ИОСИФ ДАНИЛОВИЧ, властитель.
Виконуэмо всякі направи
РОБОТУ ҐВАРАНТУЭМО.

НОВИНКИ.

—o—

ЖІНКА ПОСЛОМ.

В дистрікті Пелла, Саск. відбули ся на днях доповняючі вибори до парляменту. Кандидував ветеран-жовнір Гвелан і учителька вдова по послови пані Ремсленд. Хоч ветеран Гвелан мав доволї своїх агентів, то послом таки вибрано учительку п. Ремсленд. В виборах брали живу участь деякі Українції між иньшими п. Рибчук, та на сих ветерани виливали свою злість по виборах, проганяючи їх з місточка. Щоб мабуть ще більш докорити політикерам названо їх в пресї "галїшенами."

ПОЛЯКИ РОБЛЯТЬ ЖИДІВСЬКИЙ ПОГРОМ В КОЛОМИЇ

Відень. — В краківській польскій газеті, котру одержано тутнині, говорить ся, що в Коломиї в Галичині, котра э під панованэм румунським, вибух страшний жидівський погром.

Погром був зроблений польськими полками кінниці, під командою ґенерала Желіхівського. Причина того погрому було та, що бутьтоби Жиди недобре приймили польського підофіцера. Румунські власти застановили сей погром.

Віденьска "Морген Цайтунг" пише, що люди прибувші тепер з Коломиї оповідають страшні річи про польський погром на Жидах. Та ґазета пише, що після того, як Румуни забрали Коломию польский ґенерал Задек, головний командант польської четвертої дивізії, котра стояла в Черніівцях попросив о дозвіл машерувати на Станиславів.

В неділю 16 червня, польска ескадрона появила ся в Слобідці, де находить ся рільнича школа жидівського колоніяльного товариства "Яко". В ній було 16 жидівських учеників. Ученики з страху перед польськими жовнірами сховали ся в кузни.

Польскі жовніри найшли їх і коли ученики на питаня до якої народности належать відповіли, що до жидівської, польський офіцер сказав устовити їх в оден ряд і розстрілити.

17-го червня, всі ті жертви поховано в Коломиї. Кромі розстрілених учеників, було ще шість жертв погромів в селї Раковиці; чотирох братів і 27 літна дочка Маэра Бортфелда та її товаришка.

В жінки Бортфелда, польскі погромщики обрізали груди і так покалїчили все тіло, що страшно було дивити ся. Так само покалічили, вони другі мертві тіла. Вся жидівська кольонія в Коломиї виступила в жалобі на похороні тих Жидів.

КУРС РІДНОЇ ШКОЛИ.

Укр. інститут ім. М. Грушевського отворив на днях курс рідної мови для укр. дітвори. **Наука відбуваэ ся в укр. бурсі при Кіністіно, 10628 — 96 стр., що дня від 7. до 8½ години вечером.** Укр. родичі винні подбати, щоб бодай через вакації коли э нагода, підовчити діти рідньої мови.

БУДЕШ ДИВУВАТИ СЯ.

Коли маэш хоробливий вигляд, не маэш охоти до їди, терпиш на запір, біль голови, твій сон э неспокійним, збридило ся тобі усе, не маэш у собі нітрошки енерґії, — заживай сейчас Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина, а будеш дивувати ся, як мігэсь обійти ся без того ліку.

Можеш його дістати у кождій аптиці, бо Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина э правдивим лікарством, відповідаючим у всіх подробицях прогібіційним правам потвердженим знова через Федеральний Департмент Внутрішних Податків у Вашінґтоні, дня 2-го мая, 1919 р. Його складники гіркі зела, корінці і кора, знаменитої лічничої вартости, про чищують внутрішности і удержують їх чистими. Се лікарство як рівнож і Трінера Энджеліка Гіркий Тонік, незаперечений відновитель живучости, тішать ся своэю добре заслуженою славою у протягу 29 літ.

У всіх аптиках:
JOS. TRINER
1333 — 1343 S. Ashland, Ave
CHICAGO, ILL.

Lamont Hotel

Отсим повідомляю всіх інтересованих, що ГОТЕЛЬ на ЛЕМОНТІ т. зв. ЛЕМОНТ ГОТЕЛ буде отворений з днем 1-го серпня (августа) с. р. Будуть руми до винайму, добрий вікт, як рівнож всякі холодні напитки, як звичайно в тепе рішних барах. Все по як найбільш умірковаиій ціні.

Приїжджаючи до міста — загостіть!
Властитель
John Darichuk
LAMONT, ALTA.

МАЮ НА ПРОДАЖ!

РЕҐІСТРОВАНІ КОРОВИ І ТЕЛЯТА "ШОРТ-ГОРНС", А ТАКОЖ МОЛОДІ ОҐЕРИ "КЛАЙН".
F. C. SMITH
LAMONT, ALBERTA.

[redacted] Moral, Social.

Канадієць

SCIENTIFIC, AGRICULTURAL. NON-POLITICAL, CANADIAN.

РІК IX. Ч. 31. EDMONTON, 18. OF AUGUST 1919. VOL IX. №. 31

Петлюра побив большевиків.

РУМУНИ УСТУПАЮТЬ З УГОРЩИНИ.

—oXo—

Колчакови не ведесь.

ПЕТЛЮРА ПОБИВ БОЛЬШЕВИКІВ — ДУБНО, ЛУЦК, ВИННИЦЯ ЗДОБУТІ.

Лондон. — Шість большевицьких баталїонів цілковито знищено в успішній борбі над рікою Двиною. Поверх 1.000 жовнірів взято в полон, причім здобуто 12 полевих канонів, богато машинових карабінів і другої амуніції.

Українські війська здобули від большевиків місто Дубно на полуднево східній Волині, як доносить укр. депеша з Відня.

Телэграма з Москви признаэ що большевики полишили Винницю, 125 миль на полудневий захід від Києва. Війська ген. Петлюри забрали також желізниче центро Луцк на північ від Дубна.

ПОБИДИ ҐЕН. ДЕНІКИНА.

Армія ген. Денікина побіджаэ большевиків на цілій полудневій лінії. При здобутю Камишина взято 11.000 в полон, 60 канонів, 150 машинових карабінів та богато другої амуніції. Злучивши ся з Уральскими козаками в одну лінію становить тепер Денікин сильне ліве крило боэвої лінії ген. Колчака.

Проти-большевицька лінія тягнесь тепер від Уралю аж по північно західну закутину Чорного моря, де укр. армія стоїть лиш на 50 миль від румунської армії.

Над Дніпром вицофано большевиків поза Кременчук, де також взято поверх 1.000 в полон. При здобутю Полтави забрано від большевиків 130 желізничних льокомотив, дві уоружених 1.200 вагонів, 1.100 канонів.

Населенэ в здобутих від большевиків містах стрічаэ армію ген. Колчака з великим ентузіязмом.

РУМУНИ НЕ ДОБАЧУЮТЬ НІЧОГО ЗЛОГО.

Майже цілу Угорщину заняли Румуни проти волі алїянтів і в слід за сим мирова конференція зажадала від Румунії вияснення справи. Поясненэ подав румунський премієр Братіяно і заявив, що занятэ Будапешту виконали Румуни перше в самообороні, бо большевицькі війська напали на Румунію а друге, Румуни вірили, що они зробили самі роботу, до котрої алїянти покликували Румунію як спільника. Алїянти бажали, щоби побити большевиків на Угорщині і до сеї борби лагодились вислати Французів, а тимчасом Румуни зайшли на Угорщину і самі упорались з большевиками.

Румунський премієр заявляэ що Румунія готова забрати свою армію з Угорщини кождої хвилини, скоро лиш на Угорщині зорганізуэсь правительство, яке потрафить заґварантувати Румунії спокій. Розуміэсь, що поки що на Угорщині розпоряджають ся Румуни самі без спілки з алїянтами.

ГОЛОД В МОСКВІ.

Штокгольм. — В Москві пануэ голод і в слід за сим велике невдоволенэ з большевицького совэту. В наслідок голоду хочуть большевики перенести уряди з Москви до Тули.

БОЛГАРСЬКИЙ КОРОЛЬ СТРАТИВ КРЕДИТ В ЛОНДОНІ.

Як всі иньші монархи, так і болгарський король Фердинанд складав свої гроші по банках в чужих державах. В Лондонських банках мав Фердинанд два міліони і сї гроші перебрала Англїя на річ своэї держави, перевівши розуміэсь справу судово в Лондоні.

ДАЮТЬ БОЛГАРІЇ ПРИСТУП ДО МОРЯ.

Париж. — Мирова рада приготовляэ границї Болгарії з вільним доступом до Середземного моря або в Кавала, або Дедеґач. По балканській війні забрала Болгарія Дедеґач і збудувала туди желізницю. Комісія, що розглядала справу населення також, заявляэсь, щоби Болгарії дати доступ до моря, але три части провінції Т[illegible] повинні бути независимі так як були перед війною Даньск, Бремен і другі.

ЗРАБОВАНО ПОЧТУ В ЕДМОНТОНІ.

Пядесять тисяч долярів паперами украв хтось з почти в Едмонтоні в часї між суботою по полудни, а 8. год. в вівторок рано. Гроші сї належали до Мерчант банку в Едмонтоні прислані сюди в трох реґістрованих пакунках з головного банку в Вінніпеґу. Сї гроші прийшли до Едмонтону в суботу, їх зложено до каси на почті, а коли в вівторок прийшли урядники до роботи, то гроший вже не застали.

АМЕРИКАНСЬКІ СТРАТИ В ЛЮДЯХ.

З Вашінґтону проголошено урядовий виказ жертв війни в людях за час европейської війни, з котрого виходить, що всіх убитих стратили Стейти 49.498 людий, ранених э 205.690, а взятих в полон 4.480.

ПО $5.00 НА ЖНИВА.

В Вінніпеґу підвисшено платню робітників на жнива на $5.00 денно. Богато повернувших з війни жовнірів, які доси отягали ся від роботи, тепер зголошуют ся до урядового офісу і беруть роботу при зборі збіжа.

БОЛЬШЕВИКИ ХОЧУТЬ ВІДДІЛИТИ КОЗАКІВ ВІД КОЛЧАКА.

Лондон. — Большевики вицофують дальше в Урал козацькі відділи армій Колчака. На схід від Челябінська заняли они Тюм на схід від сибірської границї. Большевики намагають ся конечно відділити козаків від головної армії Колчака.

ПЕТЛЮРА ІДЕ НА КИЇВ.

Зате красші вісти приходять з України. Ґенерал Петлюра здобувши Дубно на Волини спішить з цілою армією на Київ, щоби перетяти большевикам желізничу дорогу до Одеси.

Совэт вибираэ ся з Одеси, бо знов ґенерал Денікин зближаэсь туди з північного сходу.

СТЕЙТИ ВИСЛАЛИ ПОМІЧ КОЛЧАКОВИ.

З Сан Франціско вислав Стейтський уряд 45.000 райфлїв і богато амуніції на підмогу армії Колчака. Крім того лагодять дальше кораблї, які в найкоротшім часї відплинуть до Владивостоку. В телэґрамі не зазначуэсь кількo чого висилаэсь, але сказано що "дуже богато."

БУДУТЬ СУДИТИ БЕЛЯ КУНА

На Угорщині заряджено слідство проти всіх одиниць большевизму, обвинувачених о злочини. Алїянти повідомили Австрію, що она відповідаэ за Беля Куна, який також оскаржений за морд, рабунок і шахрайства.

РУМУНІЯ ЛИШАЭ УГОРЩИНУ.

Тому, що Алїянти почали критикувати їх акцію; Румуни рішились забрати свою армію з Угорщини. Тай клопіт, бо правительство архикнязя Иосифа боїть ся ще большевиків, які осібними бандами поховались в горах. Військовий командант зарядив погоню за бандами.

ТАКОЖ ВИРОДОК.

В Брукліні, Стейти, вродилась дівчинка з чотирма правильними ногами і чотирма руками. Дитинка здорова і буде жити.

"РІВНІСТЬ" У ВЛАСНІЙ ХАТІ.

Чікаґо. — Варшавське бюро одержало відомости з найдостовірнійших жерел, що большевитське правительство в Києві позамінялo церкви на театри, ресторанти і т. д., а священикам заборонило відправляти всякі богослуження. Виняток становить жидівська религія, бо синагоги, хвйдери э отв[illegible]ні, а рабіни тішать ся загал[illegible]ю пошаною. Їх зівсім не чі[illegible]эсь ані не перешкаджаэсь їм виповняти богослужебної функції.

75 процент всіх урядників державних організацій, се Жиди і вони тішать ся величезним впливом так, що майже кождого Жида називають "пан комісар."

ВІД РЕДАКЦІЇ.

В другій половині сего місяця відбуде ся річна конвенція Укр. Метод. Церкви. З сеї причини випускаэмо се число "Канадийця" трошки скорше. Друге число на 27-го с. м. не вийде зовсім. Слідуюче вийде на 3. вересня як звичайно.

Шан. Читачів просимо вибачити сю невигоду.

ВИХОДИТЬ В СЕРЕДУ КОЖДОГО ТИЖНЯ.

„THE CANADIAN"

10336 — 96 ST. EDMONTON, ALTA.

ПЕРЕДПЛАТА: **В Едмонтоні на рік 1.25.**
В Канаді на рік — — 1.00.
В Стейтах на рік — — 1.25.

ЦЕРКВА, ЩО ДИВИТЬ СЯ, А НЕ БАЧИТЬ.

Україна веде нині боротьбу з котрої або вийде побідоносно, значить здобуде собі самостійність, або упаде під тягарем предвічних эї ворогів. Ніхто з Українців не сумнівазсь, що рішаюча судьба сего народа важить ся тепер. Ніхто рівкож не сумнівазсь, що коли помагати свому народови, то треба тепер. І коли шкодити Україні, то найлекше і найгірше можна пошкодити эї тепер.

— Чи э на сьвіті нарід, котрого діти не поспішили би помочи рідному краэви в подібній рішаючій хвили?

В борбі о ірляндську независимість бере живу участь вся кий "Айриш" деби він не був. Католицька айришська церква ставить ся в сій боротьбі першою. Она занимаэсь дипльоматією, она збираэ фонди від народа, она свобідно розпоряджуэсь церковним грошем на ірляндські цілі, она потрафить навіть оруже скласти під головним вівтарем — а все те для сьвятої цілі — боротьби о независимість Ірляндиї.

Україна не католичка. Она більш православна. Тай те православіэ эї розбите, бо в дійсности се не була церква для душевних услуг людий, а радше тайна царська духовна наймичка. Як така, православна церква на Україні сама безсильна і Україні помочи не годна.

Але зовсім инакше маэ ся справа кілька міліонового народа українського в Галичині. Наші люди в Галичині, се вже не "схизматики", а вірні уніяті, греко-католики. Триста літ молять ся галицкі Українці в католицьких церквах, цілують папські патинки, навіть пацьорки рахують, на "майове" ходять, обоэ "серця" почитають, що місяця сповідають ся і нежонатих попів вже між собою тулять.

— Хто з католицьких достойників чи попів годен закинути якийсь "гріх" галицьких Українців проти церкви?

Підчас коли російська православна Україна стоїть на ногах і обоюдним мечем боресь на всі боки з ворогом і повна надій дивить ся і ясно бачить на своїм горізонті проміня свободи — то доля Галичини, так она представляэсь нині, закопана.

На Галичину наїхала Татарва — ні, не Татари, ані Вандали, ні, ніякі дикуни-людоїди, **а свої рідні по вірі — брати католики — Поляки!**

Українці в Галичині — католики. І Поляки, що наїхали на Галичину, що стріляють нарід, палять, ріжуть — сї також католики.

По вірі брати, а ріжуть ся. Одних "пастирів" стадо, а жеруть ся. Одного папи діти, а одним вільно завойовувати других. (А папа дивить ся на се, як слонь — і мовчить — от і батько. — Пр. склад.)

Українські гр. католики, а головно попи люблять часто хвалити ся, що мовляв церкві треба завдячити відродженэ України (відчит в Едмонтоні при посьвячуваню Нар. Дому) що кат. церква, се народна церква. (Така як эї папа. — Пр. склад.) Шептицького називали народним мучеником за те, що сидів собі превигідно в Росії окружений льокаями, що проїхав ся скрізь Україною, щоб показатись який він великий.

Дорогу до Оттави, до Бордена знають на память Будка і Кремар. Як треба, як ходить о те, щоби подоптати права одної укр. громади, то Будка і Ко. порушить цілий француський рій джмелів і все "пофіксують" добре. (А навіть обговорять з француськими кат. послами, щоб кричали в парляменті. — А тепер? — Пр. склад.)

А нині, коли Ляхи (кат.) залляли мазурами цілу укр. галицьку землю, коли лиють невинну українську, алеж і католицьку кров — то нині і Шептицький (лях) і Будка і попи, і всі католики, свої і не свої — **всі осліпли! не бачуть, хоч очи мають!**

Поляк католик ріже горло Українцеви католикови, а голова-папа мовчить, а князь Шептицкий сховавсь, десь під землю, а князь Будка ще на операції, (але на вітпусті на Мондер був. — Пр. склад.) а попів нема дома.

Коли треба було записувати церкви на Будку, то попи мов навіяні товклись по всіх кольоніях. А коли належалось запротестувати проти наїзду Поляків на Галичину, то наші укр. кат. попи не то, що самі і оком не кліпнуть, а щей заявляють ся проти протестів!

Сей факт говорить самий про себе. В біді пізнати приятеля свого. Колиб кат. церква була прихильною укр. народови, колиб она любила нашу душу, а не лиш шкіру, то она не позволилаб католицкій Польщі знущатись над нашим народом. Колиб кат. церква була Христовим стадом, то она в імени любови християньской не дозволилаб накладати ярмо на Українців в їх власній хаті?

Українці католики повинні вже раз зрозуміти, що они годують попів вихованих польськими эзуїтами, що годують собі за пазухою гадюку, яка кождої хвилї випэ нашу здорову кров, як не зможе сама, то покличе Ляха!

Галицькі Українці повинні тямити, що гр. кат. церква пильнуэ своїх інтересів більше, чим народних. Шептицкий, Будка і всї эзуїтники руки затирають з радости, що Галичина опинилась в зубах Польщі, **бо они тужать за католицькою Польщею, а боять ся православної ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ!**

Тому то укр. кат. церква нині дивить ся і нічого не бачить.

Кат. попи не потрафлять вдержати парафіян християньскими правдами, бо они самі сих річий не знають. Для них потрібно держави, старостів, діличів, жандармів. А сим всім послужить католицька Польща. Там буде чистий рай для попів під опікою эзуїтів і тому — попи дивлять ся на укр. кров і нічого не бачуть.

Польща буде імперіялїстичною, а в кождім разї католицизм буде бодай якийсь час державною церквою. Україна з давен давна свободолюбна; она буде демократичною і свобідною буде эї церква. Католицизм боїть ся свобідного хлопа, тому і мовчить, коли озьвірілий Лях держить нашого хлопа (брата) за горло — попам лекше буде дерти з него шкіру!

Так, так, — тому кат. попи не беруть участи в протестах проти наїзду Поляків. Они в души э проти таких протестів. Рани народа їх не болять. Они дивлять ся і вдають, що не бачать.

І. М. Г.

ВЕЛИКИЙ ПОСТУП ЧЕСЬКОГО ДУХОВЕНЬСТВА.

Міжтим, коли у нас Українців — а особливо між галицькими — сильно вшпило ся понятэ, що ми э найперше греко-католиками а відтак доперва Українцями, то наші побратими Чехи ставлять народність на першому місци а віру і релігію на другому. Вони приймають церков так довго, як довго вона не загрожуэ їх народним інтересам; а скоро лиш укажеть ся, що церков може стати ся шкідливою народним інтересам, та загально суспільному добру, вони э готові церков сейчас зреформувати або навіть і покинути. Так було у них перед віками, за часів Гуса, і так э нині в зарані їх нової републики. Їх здоровий розум бачить, що церков така, якою вона нині э, не приносить жадного пожитку а противно, вона принесла-б їх новоутвореній републиці шкоду, тому то вони докладають усіх сил, зреформувати церков, беручись до сього від самих її підвалин.

Після наспівших відомостий, відбуло ся в Празї в громадській салї велике зібранэ католицького духовеньства нової Чехо-словацької републики. Зібранэ се відбуло ся на жаданэ "Католицької Эдноти" в цїли затвердженя сїм точок реформи церкви, зредагованих звісним письменником о. Богумілом Заградніком. Сі точки э слїдуючі:

1. Знесенэ патронату (церковної кураторії), а в її місце запровадженэ справедливого і сумлінного обсадженя поэдиничих посад (парохій.)

2. Вибір епископа духовенством і вірними.

3. Повне і відповідне заосмотренэ священиків в службі і поза службою.

4. Запровадженэ рідної мови у церковних вiправах і богослуженях.

5. Знесеня безженства епископів і священиків.

6. Здемократизованэ консисторії і вікаріяту.

7. Знесенэ наказу голеня вусів і ношеня відверненого ковнїрця.

Автор повисших домагань розвинув сих сїм точок в дальших дванайцять і переслав їх до двох тисяч духовних, жадаючи їх осуду. У відповідь отримав він згоду на всї точки від 1.744 священиків; частинну згоду заявило 410 а лишень 38 було противних. Отже ясним, що величезна більшість духовеньства э за перепровадженэм реформи. **(Бачити який поступ, — ану укр. католики за їх приміром. — Пр. склад.)**

ДОРОГА ДО ПРАВДИ.

—=:O:=—

(7. Продовженэ.)

74) Що думаэ церков эвангельска о переданю?

Эвангельска церков охотно признаэ, що само собою розуміэсь, що початкова наука християньства не відбувалась за помочию письма, але за помочию устного проповіданя, і що не всьо, що Ісус Христос і апостоли говорили, записано в книгах нового завіта. Але церков эвангельска стоїть при тім, що найголовнійшу часть, як-би ядро тих наук, евангелисти і апостоли за вдохновенэм сьвятого Духа списали і що она містить в собі усьо, що до спасеня потрібно. Переданэ або устні оповіданя, містячі в собі нїби то несписані науки Ісуса Христа і апостолів, булиб дуже пожиточні, слиб на них можна було полягати. Але вже з повседневного житя переконуэмось, як скоро поданя в устах народу цілком зміняють ся, а щож доперва в протягу кільканайцять сот літ! Треба би проте ті поданя розслідити і осудити після безсумнівної правди.

Та послїдна містить ся лише в книгах нового завіта. Правда списана не підлягаэ змінам. Книги нового завіта суть проте трібним (пробним) каменем передань. Що годить ся з сьвятим письмом э правдою; а що ні, э людським додатком, який належить відкинути. З тої точки переданэ показуэсь цілком непотрібним, бо що не годить ся з духом сьвятого письма э неправдою, а що годить ся, то вже маэмо в сьвятім письмі. По тій причині евангельска церков уважаэ одиноким жерелом християньскої правди книги сьвятого письма.

І. Кор. 3:11. Иншої бо підвалини ніхто не може положити окрім тіэї, що положена, котра эсть Ісус Христос.

2. Тим. 3:14-17. Тиж пробувай у тому, чого навчено тебе і що звірено тобі, відаючи від кого навчив ся эси і що з малку сьвяте писанэ знаэш, котре може тебе вмудрити на спасенэ вірою в Христа Ісуса. Всяке писанэ богодухновение і корисне до науки, до докору, до направи, до наказу по правді, щоб звершений був Божий чоловік, до всякого доброго діла готовий.

Гал. 1:7,8. Та э такі, що вами колотять, і хочуть перевернути благовістэ Христове. Та коли-б і ми або ангел з неба проповідував вам більш того, що ми проповідували вам, нехай буде анатема.

Одк. Ів. 22:18,19. Сьвідкуюж також кожному, хто слухаэ словес пророцтва книги сіэї: коли хто доложить до сього, доложить йому Бог і пораз, що написані в книзї сій. Коли-ж хто уйме від словес книги пророцтва свого, уйме Бог часть його з книги життя, і з города сьвятого, та і з того, що написано в книзї сій.

75) Чому католицька церков держить ся так переданя, котре в порівнаню до сьвятого письма не маэ ніякого значіня?

Церков католицька держить ся так переданя, позаяк на нїм опираэ велику часть своїх наук і обрядів, не маючих ніякого поперття у сьвятім письмі.

76) Як ділимо книги біблійні після їх значіня?

Книги біблійні після свого значіня ділять ся на книги канонічні і апокрифічні.

77) Чим ріжнять ся одні від других?

Книги канонічні, через жидів і християн уважані за сьвяті і написані з вдухновенія Духа Божого, походять з часів давнійших і містять в собі правду Божого об-явленя (відкритя,) книги апокрифічні або "тайні" походять з пізнійших часів, і містять в собі мудрість людського досьвіду. В книгах канонічних промовляэ до чоловіка Бог, в книгах апокрифічних промовляэ до чоловіка чоловік, хотяй слова його мають свій початок з побожної духовної лучности з Богом.

78) Як ріжнить ся церков католицька від эвангельской під зглядом науки о сьвятім письмі?

Церков католицька ставить на рівні книги апокрифічні з канонічними і уважаэ одні і другі за жерело науки віри християньскої; робить се длятого, позаяк тільки в книгах апокрифічних находить попертэ декотрих своїх наук, як наприклад науку о чистилищі і т. д. Церков эвангельска ідучи слідами первісної церкви, опираэ свою науку лише на книгах канонічних; як на книгах відкритя Божого, написаних з вдухновеня Сьвятого Духа.

79) Чи эвангелики длятого меньше цінять вартість апокрифічних книг?

Ні; навіть противно они високо цінять науку, досьвід і мудрість, які в тих книгах містять ся, як наприклад в книзї Ісуса Сираха, мудрости Соломоновій і т. д.

80) Чи католики, уважають усі книги біблії за жерело науки своэї віри, мають совершеннійше (докладнійше) відкритэ правди Божої?

Ні, католики не мають совершеннійшого відкритя правди Божої від эвангеликів, бо всьо, чого до науки, поправи і нашої потіхи потреба, містить ся уже в великій скількости і в виразних словах книг канонічних.

81) Чим ріжнить ся церков католицька від эвангельской що до ужиткованя сего жерела віри християньскої?

Церков католицька учить, що зміст эї темний і двозначний, що лише церков, на підставі передання або устних оповідань, науки эї належито зрозуміти і толкувати э в стані; по тій причині заказуэ католицка церков сьвітским читати біблію хіба винятково мають позволенэ від властий духовних эї читати. Церков эвангельска противно поручаэ своїм вірним пильно читати біблію, як жерело просьвіщеня, відродженя і посьвяченя, потіхи і всякої надії християньскої. Там мусить шукати кождий християнин правди Божої.

82) Чи заборона читаня біблії істнувала вже в перших віках християньства?

Ні, противно отції і учителї церкви рішучо взивали нарід до читаня письма сьвятого, а духовних до відчитуваня і толкованя його народови.

83) Чому проте церков католицька заказуэ читати біблію?

Робить се про око тому, що біблія э трудною до зрозуміня. Дійсна однак причина того заказу лежить у тім, що ся церков боїть ся, щоб нарід не оціняв эї наук і обрядів після науки біблії.

84) Що дасть ся сказати зі становиска церкви эвангельської о заказї читаня біблії?

Заказ той ограничаэ вроджене кождому чоловіку право домагаюче ся в ділах віри і совісти власного досліду і передсьвідченя; замикаэ християнам дорогу до спасеня і противить ся виразному приказови Ісуса Христа і апостолів його.

Іса. 34:16. Відшукайте колись в книзї Господній та прочитайте.

Ів. 5:39. Прослідіть писання; бо ви думаэте в них життэ вічне мати; й ті сьвідкують про мене.

Мат. 24:14. І проповідувати меть ся эвангелия царства по всій вселенній на сьвідкування всїм народам.

І. Тим. 2:4. Бог хоче, щоб усї люди спасли ся і до розуміння правди прийшли.

До Жид. 4:12. Живе бо слово Боже і дійствене і гостріше всякого обоюдного меча і проходить аж до розділення душі і духа, членів і мозків і розсуджуэ помилення і думки серця.

Кол. 3:16. Слово Христове нехай вселять ся в вас, богате на всяку премудрість, навчаючи і наставляючи самих себе псальмами та гимнами, та піснями духовними, у благодаті сьпіваючи в серцю вашому Господеві.

Діян. Ап. 17:11. Щодня розбираючи писаннэ, чи так воно э.

85) Що можна сказати зі становиска эвангельскої церкви о приказї католицької церкви, котрий жадаэ, щоб письмо сьвяте читали лише після толкованя отців церкви?

О скільки отці церкви в письмах своїх подають правдиву думку (гадку) письма сьвятого, і самі собі не суперечать, о стільки можна без застановленя обяснити правди Божі після їх толкованя, хотяй ані Христос ані апостоли не поставили отців церкви непогрішимими товмачами сьвятого письма і вічного спасеня потрібуэмо, висказане э в письмі сьвятім так ясно і переконуючо, що після того і найтемнійші вискази як найяснійше можна витолкувати.

(Дальше буде.)

НА ПРОДАЖ ДОБРА ФАРМА А ТАНА

З причини, що властитель виїзджаэ продаэ свою добру фарму.

— Кводер — саувт вест — сек. 28., топшіп 53., ренч 9., мерідіэн 4.— До почти всего 1½ милї, школа 1. миля, до штору 1½ милї. **Земля чорна, близько лейку. — Добра хата.**

По близші інформації пишіть до:—

ALEX DUDAR — 10733 - 95 St.
Edmonton, Alta.

ЧИТАЙТЕ І ШИРІТЬ "КАНАДИЭЦЬ" З ХАТИ ДО ХАТИ І З РУК ДО РУК.

Іван Франко.

МІСІЯ.

(3. Продовженэ.)

"Родичі мої мали на Підлясю невеличкий маэток. Батько був добродіэм своїх підданих, котрі любили його як свого вітця. І ми, молоді паничі (у мене був ще й молодший брат), з малку сходячи ся і товаришуючи з мужиками, вважали себе немов їх рідними, побратимами; вони допускали нас до всіх своїх щоденних інтересів і замислів, словом, ми були і бажали бути як найменше паничами.

"Надійшов 1863-тий рік. Я поспішив в ряди повстанців; мій брат, слабий і каліка, хоч не міг зробити сего сам, але вербував між нашими селянами охотників і навербував їх чималий відділ, котрий довго держав ся в поліських лісах. По упадку повстаня мене зловлено і вислано на Сибір на 8 літ до арештанських рот, брат мусів еміґрувати до Галичини, наш маэток сконфісковано.

"Повернувши з Сибіри і розстаравши собі в Варшаві якє таке удержанэ, я поїхав рідне село, щоб побачити, що там стало ся за ті літа, коли мене не було. Які зміни застав я там! Про руїну нашого маэтку и говорити не буду. Уніятського сьвященика давно прогнано з села, а на його місце поставлено православного попа, уродженого якогось Туляка, котрого селяне і не розуміли і всіми силами ненавиділи за здирство.

— Як же ви живете? — питаю їх по їхньому, по українськи.

— "Злэ жиэмо, панічу", — відповідають вони мені ломаною польщиною. І почали розповідати, що від коли прогнано їх сьвященика, вони не мають спокою, сумлінэ мучить їх ходити до православної церкви, але становий велить гнати їх жандармами. Якийсь час вони носили новонароджених дітей до хресту аж до місточка віддаленого десять миль, до латинського ксьондза, до нього-ж їздили сповідати ся і причащати ся, але тепер, коли того ксьондза також вигнано, зовсім уже не мають до кого удати ся, діти живуть нехрещені, молоді невінчані, — "бо то, цо поп робі, то пшецэж нэ може биць важне!"

"З сльозами розповідали мені люде про свою нужду, намагаючись притім і зо мною і поміж собою говорити по польськи.

— Але щож се значить, — спитав я їх в кінці, — що ви й мову свою, як бачу, змінили?

— "А дзиць ми тераз польской релігії, то й мувіць по польску мусімо", — відказав один. "Нэ хцемо ані рускій релігії, ані рускэй мови" — відказав гнівно другий.

"Що було мені чинити серед таких обставин? Очевидна річ, що відводити тих людей від їх опору була-б річ і безхосенна і незгідна з моїми переконанями. Лишалось тільки одно: подумати, як би можна хоч по части задовольнити їх потребу, піддержати їх в їх тяжкій боротьбі. Я швидко надумав ся і велів людям з усякими требами удавати ся до мене, до Варшави. Зразу видивились на мене великими очима, але коли я сказав їм, що мені там лекше буде виэднати їм католицького ксьондза для доповненя всіх церковних церемоній, радо пристали. Правда дорога була далека, але вони частенько їздили туди на торги, а зрештою в такій потребі радо були-б пустили ся і в два рази дальшу дорогу.

"Повернувши до Варшави кинувсь я насамперед до латиньских духовних, але на мою тяжку скруту найшов усюди нехіть і пряму відмову. Кождий знав, що така діяльність незаконна і пахне що найменше відсадженэм від місця, а то й висилкою в Сибір. Ледво не ледво удалось мені найти одного латинського сьвященика, що був кілька літ на Сибирі, і позбавлений місця жив з праці рук своїх. Він приняв ся нести духовну поміч голодним духовного хліба Підлясякам. Оба на спілку ми винаймили собі склепек, в котрім продавались усякі потрібні для селян знадоби, як батоги, підкови, ремінэ, шапки і т. и. З заду за тим склепиком устроїли ми маленьку кімнатку, в котрій давано слюби, хрещено дітей, уділювано причастя і хоронили ся книги, метрики і т. и. Для більшої обезпеки і навіть з конечности ми поставили себе під власть не варшавського, а краківського єпископа і від нього виэднали собі дозвіл на адміністрованэ сьв. тайн та пастирське благословеньство.

"Велось се кілька літ. Тисячі народа з далеких сторін тяглись до нас, вступали до нашого склепика і повертали з нього втішні, просьвітлені, піднесені духом. Але вкінці підслідила нас поліция, наш склепик обшукано, найдено секретну комірку, забрано книги і костельні приладц і обох нас узято до вязниці. Довго морено нас в варшавській цитаделі, хоч ми нічого й не відпирали ся знаючи про нагромаджені супротив нас докази. Вся наша оборона зводилась на те, що адмініструючи сьв. тайни і сповняючи церковні треби після латинського обряду, не забороненого в російській державі законами і то людям, котрі самі того хотіли без нашої намови, ми не чинили нічого противзаконного і гідного кари. Ніщо й говорити що таке наше толкованэ дуже лютило царських чиновників, і що вони, бачучи правду по нашій стороні, силкувались бодай проволокти слідство до безконечности, притягаючи до нього ті сотки і тисячі селян, котрих імена найшли ся в наших книгах, і допікаючи їм усякими способами, адміністраційного тероризму і бюрократичної тяганини. Товариш мій, слабовитий і сибірською каторгою до останка виницений чоловік, швидко занедужав і був переведений до тюремного шпиталю, в котрім по кількох тижнях і помер. Нічого не знаючи про його смерть, написав я обширне пропамятне письмо про підляські відносини і нашу серед них діяльність і під адресою самого царя передав його в руки властям. По кількох днях кличе мене губернатор і починаэ намовляти мене — не слати сього письма до царя, страшачи мене поганими наслідками його тону і змісту. Але я, чуючи свою совість чистою, не дав налякати ся і сказав губернаторови, що приймаю всі наслідки і не зміню ані слова з того, що вважаю правдою. Так письмо і пішло. Яке враженэ зробило воно на царя, не знаю, досить того, що по двох місяцях прийшов з Петербурга наказ: слідство в справі підляських уніятів перервати, і обох увязнених по причині тої справи випустити на волю. Що найцікавійше, так се те, що в тім наказі не було стереотипової в подібних випадках дописки "остро заказавши їм, на будуще сим ділом не займати ся". Значить ся, мовчки нам дозволено й на дальше робити те, за що ми видержали таке довге слідство.

"Та тілько-ж на лихо виходячи з цитаделі я дізнав ся, що мій товариш помер. Я лишив ся сам в давнім склепику, — навіть забрані книги і прилади віддано мені назад. І скоро тілько розніс ся слух про моэ увільненэ, зараз почали на ново стягати ся до мене не зломані в своїм упорі підляські селяне. Щоб хоч сяк-так вдоволити їх бажаня, я почав сам уділяти їм сьв. тайни, під умовою, щоб опісля при нагоді розстарали о поновне і важне доступленэ тих тайн від сьвященика. І справді, багато їх з Варшави їздило аж до Кракова в тій цілі, з небезпекою житя перекрадаючи ся через границю. Але се не могло трівати довго. Великі трудности і кошти подібного виконуваня обрядів релігійних для многих, особливо бідніщих ставали непоборимою запорою. І от, коли я весною сього року знов заїхав на Підлясэ, зібралось довкола мене в лісі за селом потаэмно коло 500 селян депутатів від громад, на нараду, що робити дальше. Тут то я й піддав їм гадку — вислати депутацию до Риму і просити у сьв. отця католицького сьвященика специяльно в тій цілі, щоб адмінистрував сьв. тайни для підляських переслідуваних уніятів і дбав про те, щоб піддержати в них духа твердости і постійности в католицькій вірі.

"Думку ту приняли зібрані з великою радістю, тут таки вибрали депутацию, і в кількох днях зібрали між собою досить значну суму гроший на кошти подорожі для депутациї. Всі вони потаэмно перебрали ся через границю, а я виїхавши за паспортом застав їх уже зібраних у Кракові, а потім звидівши гроби польских королів на Вавелю і приннявши благословеньство від тамошного єпископа ми рушили до Риму.

Та сумна повість, розповідана по просту, без прикрас і патосу, зробила в Римі велике враженэ. На засіданю папської консисторії прийшло до бурливих сцен між сторонниками до теперішньої політики лояльности супротив російського правительства і сторонниками підземної, таэмної роботи. Особливо горячими речниками потаэмної роботи були генерал эзуїтського закону, патер Бекс і начальник закону Змартвихстанців, патер Семененко. Вони то перепerли на консисторії ухвалу — вислати до Варшави секретного лэгата, котрий би доочне на місці, переконав ся про відносини і бажаня підляських уніятів, а коли покаже ся того потреба, в спілці з Франковским адміністрував би сьв. тайни і заспокоював би иньші духовні потреби Підлясяків доти, доки дипльоматичні переговори римської курії з Петербургом в тім ділі не доведуть до пожаданого кінця.

(Дальше буде.)

ВИПРАВЛЯЭМО ШКІРИ І РОБИМО УПРЯЖ.

Гарбуэмо всякі шкіри, робимо добру упряж і продаэмо по низшій ціні чим Ітон. Заходіть до нас і переконайтесь.

Робимо всякого рода капестри по $2.00 а подушки продаэмо по 75-цт. НАШ АДРЕС:—

Sam Milner - MARKET SQUARE
Vegreville, Alberta.

ВІДПОВІДИ НА ПРОТЕСТИ З ЕДМОНТОНУ.

У відповідь на протести, які вислано з віча Українців в Едмонтоні на 27-го липня, одержав вічевий комітет слідуючі два письма від преміэра Бордена з Оттави і від Конгресу в Вашінгтоні:

Лист з Оттави:

"З припорученя пана Роберта Бордена отсим маю честь відповісти на Вашу телэграму з дня 28. с. м.

"Президент міністрів докладав і дальше доложить всіх старань щоб полагодити справу згадану в Вашій телэграмі. Справа була реферована в Палаті послів на 7-го с. м. Для Вашої інформації маю честь залучити Вам копію справоздання з тої дати, а она містить всі інформації що до сего предмету".

Ваш щирий — **Юрій Босков** — приватний спів секретар

Замітка: Звіт, про котрий згадуэ ся повисше був друкований свого часу в "Укр. Голосі" і "К. У." тому тут эго не передруковуэмо.

Письмо з Конгресу:

"Эго Екселэнція Л. А. Гілет, Голова Палати Послів, С. Д. А. поручив сему комітетови Вашу телэграму з дня 28. с. м

"Я отсим маю честь запевнити Вас, що справа поручена буде пильно розглянена і розсуджена як належить ся. Я дуже рад чути Вашу опінію про сю справу."

Ваш вірний, **Стефан Г. Портер**, голова.

—oXo—

Слідами Едмонтону повинні піти всі кольонії де тілько живуть Українці. Протестуймо всі! Нехай сьвіт чуэ нашу опінію про Галичину! **А. Т. Кібзей** секретар.

***

КАТОЛИКИ БУДУЮТЬ ВІДПУСТОВІ ДИВАЦТВА.

Бували в старім краю попівські дивацтва такі як Кальварія, Зарваниця, Почаїв і пр. де церкви робили відпусти для темних мас народа, а жиди і ковбасники, та згінники всякого рода робили при сім добрий гешефт. Такі "відпусти" поплачують ся добре одним і другим. Попи торгують в церкві, а навкола церкви провадить ся ярмарок законний і незаконний. Бідний нарід як не заплатить в церкві, то стратить під церквою до фіртки він з грішми не верне.

Подібний відпуст-ярмарок устроюють вже в Канаді оо. Василіяни що року на Петра в Мондер, Альта. Двоэ літний переїхали там сего року автомобілі.

Та Едмонтоньский Журнал (англ. часопись) подаэ нову річ з поля "сьвятого" ярмарковани. Ось подаэмо дословний перевід:

"Яких девять миль на північ від місточка Лемонт, Альта. будуэсь інтересна будівля. Виглядаэ, що буде се будівля подібна до тих, що у Франції (відпостове місце в Люрд) до котрих ідуть що року паломники (відпустовці) з близька і далека. Вже від довшого часу звозилї тут камінэ з сусідних фармів, а тепер складено ту купу каміня і вибудовано каплицю. Збудовано якісь підземельні закамарки, сходи, хідники і пр. В каплици буде стояти фігура Матери Божої, а з эї правої руки буде плисти вода до обширного вижолобленя. В людий вговорюэсь вже від тепер, що в декотрий час праведні люди будуть бачити в тій воді дійсний образ Матери Божої і ті люди доступлять великих ласк від Бога. А хто хорий, той буде мав нагоду уздоровитись за посередництвом Матери Божої эсли буде мав відповідну віру. Будівля збудована в формі підкови 60 фітів за широка, отворена і вже богато людий ідуть, щоб першим подивити ся на сю дивачну релігійну практику. Про каплицю знають вже не лиш місцеві фармері, але і подальші околиці так що оден з наших бизнесменів думаэ занимати ся лиш переножуванэм гарою людий до сеї каплиці. Проте пакуйте сейчас всі свої "троблї" (клопоти) до пуляреса і їдьте до Лемонт і тіште ся, сьмійте ся, сьмійте ся"....

Стільки говорить англійська преса. Описавши саму будову попівського дивацтва, репортер не забуваэ згадати нащо се робить ся і своїм звісним, культурним розумом разом з читаючою англійською публикою він сьміэ ся.....

Сьміють ся Англійці, бо э з чого! Василіяни завели собі відпуст на Мондер, а заздрі польскі попи будують відпустову стацію на Лемонт. Там э лиш пів дозина Поляків, але на такі відпусти громадно і охочо ідуть галицькі Українці гр. католики. На такі відпусти ідуть не лиш темні, непросьвічені, але також бизнесмени, інтелэгенти, одні аби бизнес робити, другі аби з деким здибати ся "бо там богато народа" і так всі разом справляють галішенську шопку, з котрої чужі нам народи сьміють ся!

Не встидно темнякови і не диво, але інтелігент не маэ встиду! І ми хочемо аби сьвіт признав нас як культурну націю?!.....

—oXo—

ПОЧТОВІ ГОЛУБИ.

Голубів до перенощеня листів уживали вже в стародавних часах Грецькі воэнні витязі пересилали голубами вісти о побіді своїм приятелям. Так само в сих часах уживали Росіяни і Японці голубів до перенощеня військових депеш. Якийсь Каліф Багдатський в XII столітю був першим, що завів правильні почтові посилки голубами, а о заложеню дому Ротшільдів повідають, що він лишень завдяки відомостям, які отримував голубами, добив ся до того маэтку. В часі, як була замкнена границя між Францією а Англією перемичувано голубами дорогі каміні. Підчас облоги Парижа в 1870 1871 р. уживано голубів до переселеня мікроскопічних (малесеньких) депеш, яких оден голуб міг перенести аж до 30 тисяч. У наших часах уживають голубів до передаваня вістий з моря на побережа. Військова почта голубами э тепер уряджена в кождім краю. В Кольонії э стация, де э 500 до 600 почтових голубів. В Парижи э осібна школа для почтових голубів. — Депешу писану звичайно у вельми дрібно умовленим письмом (шифрами,) звинену в трубочку, привязують під крило.

-- ОГОЛОШЕНЕ --

Потреба Кухарки.

Український Інститут ім. М. Грушевського в Едмонтоні, Альта. — пошукуэ кухарки, або кухара. Зголошуючі ся повинні вміти варити українські страви. Платня після угоди. Служба починаэсь від 1-го жовтня. Аплікації належить слати до:

The M. H. Ukrainian Institute
Box 790. Edmonton, Alta.

ПОВІДОМЛЕНЕ

НОВИЙ МЛИН ДО МЕЛЕНЯ МУКИ НА

Чіпман, Алберта.

БУДЕ ГОТОВИЙ І В РУСІ НА 1-ГО ВЕРЕСНЯ СЕЙ МЛИН БУДЕ НАЙНОВІШОЇ СИСТЕМИ, ЯКИЙ БУДЕ В СИЛІ МОЛОТИ ДЕННО 150 БОЧОК МУКИ І 50 ТОНІВ ВСЯКОГО МЕЛЕНЯ ДЛЯ ХУДОБИ.

Компанія буде всилї загварантувати повне вдоволенэ у всяких меленях, дертях і вимінах.

The Chipman Milling & Grinding Ltd.
CHIPMAN, ALBERTA.

СТІЙТЕ І ЧИТАЙТЕ!

СЕКЕНД-ГЕНДС ШТОР - НА БЕЛІС, АЛЬТА.

Коли їдите на Беліс не забудьте зайти до СЕКЕНД ГЕНД СТОРУ (штор уживаних річий) **де можете купити все добре і моцне а за малі гроші.**

Наскладі маэмо всякого рода убраня, мужескі, женьскі і діточі. Маэмо черевики до роботи і виходу для кождого, маэмо і жовнірскі. Маэмо ріжні материї і все проче що чоловікови чи женьщині потрібно кождого часу.

Беремо в заміну фармерскі продукта. Виміняэмо чи купуэмо все що Вам непотрібне, як убраня черевики і все иньши.

НАПРАВЛЯЭМО ГРАМОФОНИ, МАШИНИ ДО ШИТЯ І НАПРАВЛЯЭМО ВСІ БЛЯХАРСКІ НАЧИНЯ.

Властитель Ф. ПРУСАК.

ПОЧАТКИ РЕФОРМАЦІЇ І СЛАВНІ РЕФОРМАТОРИ.

(Продовженэ.)

По тім всім наступила велика протестанська війна. Цісар Кароль Великий навмисне скликав сойм до Вормс, щоби там привабити Лютра, а опісля його заарештувати. Однак штука не удала ся, і цісар з того всего сам вступив до кляштору, де і умер як сумашедший.

І так король саксонський оборонив Лютра перед папською місмою. Від того часу зачинаэсь протестантизм. Цісар завзятий ворог правди, умер в 1555 р., а Лютер ще опісля дов го жив, щоб показати людям сьвітло правдивої Христової науки. І нині наука та поширяэсь по цілому сьвіту. У всіх краях, де тільки протестантська наука принялась, там поступ, цивілізація і свобода. А де свобода, там люди краще собі жиють і добре мають ся.

ІВАН НОКС.

По цілому сьвіті можна начислити тисячі церков імени Нокса, з котрих одна з найбільших э у Вінніпегу.

Хто се був Нокс і як він зістав таким великим чоловіком?

Один з найменьших країв на сьвіті, але найбільше знаним э Шкоція. Найславнійші вояки, великі банкери і купці та великі учені мужі на сьвіті походять з того маленького і незначного краю. Один з таких мужів був власне Іван Нокс, найбільший реформатор. Він родив ся в 1514 році в полудневій Шкоції. В тих часах на приказ римської церкви спалено на стосі великого шкоцкого патріота Гамільтона, котрий відзначив ся чистим християнським житэм. І справдила ся пословиця, що кров мучеників, се насінэ церкви, бо Нокс хоч і був студентом теольогії і вивчив ся був на католицького сьвященика, але не хотів оставати в такій варварській і нехристіянській церкві, що мордуэ і убиваэ послідувателів Христа.

Акурат в той час, а було се в 1547 році, французька фльота бомбардувала місто св. Андрея в Шкоції, у котрім тоді жив Нокс, і його арештовано і забрано до Франції і засуджено до тяжких робіт на ґалэри, де мучив ся якраз вісімнайцять місяців. Але найшли ся добрі приятелі, котрі увільнили Нокса із того ганьблячого арешту і він опісля повернув до Англії, де став проповідником св. эвангелія.

Але недовго сего було, бо король Едвард, котрий був протестантом, умер, а трон по нім обняла молода королева Марія, велика католичка, котру назвали кровавою за те, що переслідувала дуже протестантів і вона повиґаняла всіх реформаторів з краю. Отже і Нокс утік тоді з Англії до Франції, а опісля до Швайцарії, де жив і проповідував через якийсь час.

В 1557 році він повернув до свого рідного краю Шкоції. І тут знов мусів бороти ся з гарною, але зіпсутою молоденькою шкоцкою королевою Марією Стюарт. Однак ся королева не була така завзята католичка, як англійська королева Марія.

Одного разу молода, пишна королева закликала Нокса до себе і сказала: "Хто ти такий, що хочеш свободи для себе і других з мого королівства?" Іван Нокс відповів з повагою, але дуже чемно: "Милостива Пані, я э обиватель сего краю". Нокс не дуже бояв ся королевої, бо його підтримували шкоцкі патріоти. Він тепер став головним провідником і реформатором шкоцким.

Щож він такого дляних зробив? Він відлучив шкоцку церкву від Риму і зреформував эї. А найбільше діло, яке він зробив, — се школи, які позапроваджував у кождій парафії. Від тоді шкоцкий народ зачисляв ся до найбільше просьвіченних народів на цілому сьвіті.

Нокс постановив, щоб церквою заряджували люди а не самі сьвященики, як приміром эще тепер у католиків діэ ся. І так йому удалось вкінци увільнити церкву з під римського ярма і заложити народну шкоцку церкву, котра до нині істнуэ і називаэ ся Презбитеріянська або братська Церква.

Коли Нокс вмирав, казав собі читати 15-ту голову І. посланэ до Коринтиян, а на його памятнику нагробнім виписано слова: "Ту спочиваэ чоловік, котрий в своїм житю ніколи не бояв ся нікого".

Нокс був великим патріотом і ціле своэ житэ посьвятив для свого шкоцкого народу. Хоч не був він сильної будови тіла і здоровлэ у него було слабоньке, однак він працював і трудив ся безнастанно для свого народа, боронячи його перед попами і захланними і драпіжними панами. А вже найбільшою заслугою його було, що заложив у Шкоції публичну школу, де кожда богатша чи біднійша кляса зарівно побирала науку. У цілому краю, у тих давних часах, дуже рідко трафляли ся неграмотні люди.

Як з одної сторони, що до виконуваня обовязків, Нокс був дуже суворий і не стерпів нікому, то знов з иншої сторони він був дуже ніжної і спокійної вдачі. Він дуже любив малі діти і ніколи не карав навіть своїх власних дітий.

Іван Нокс був наскрізь перенятий наукою Христа і він сильно вірив в те, що перше чи пізнійше запануэ наука Христова по цілому сьвіті і у тій твердій вірі він закінчив своэ житэ.

ІВАН КАЛЬВІН.

Один з найбільших і найвідважнійших мужів свого віку був без сумніву Іван Кальвін, великий проповідник з Женеви, в Швайцарії. Як приятелі його любили і поважали дуже, так знов неприятелі страшно його ненавиділи. За те Бог поблагословив його, бо він своїм чистим евангельським житэм і неутомимою працею для добра людськости приніс спокій, силу і відвагу міліонам людських сердець.

Іван Кальвін був Французом і вродив ся в тій части Франції, де тепер провадить ся війна. Він вродив ся в 1509 р., в тім самім році, коли Генрик VIII. зістав королем Англії. Кальвін був сином боднара, але потім став королем між людьми. Він був чудовий хлопець. Уродив ся в католицькій релігії. Отець його дав до школи і він учив ся знаменито. Вже в 18-ім році зістав сьвящеником.

Около того часу у Франції настав великий рух релігійний. Люди заінтересували ся дуже Біблією. Молодому Кальвінови від того так закрутило ся в голові, що він покинув сьвященьство і пішов вчити ся права.

І той великий рух релігійний обняв майже цілу Францію а найбільше місто Париж. Попи зачали підозрівати людий, що бунтують ся проти Риму. А попи мали велику силу тоді. — Біда тому, хто би їм спротивив ся.

Тоді Кальвін зачав писати свої думки і його писаня розійшлись по цілій Европі. Але він не довго був у Франції і втік до Навари в Іспанії, де панувала королева Маргарета, котра була великою приятелькою учених людий. І тут Кальвін жив собі кілька літ, писав і кореспондував з ученими людьми цілої Европи.

Однак вкінци йому стало скучно за своїм родинним краэм і повернув назад до Франції. Але і ту не довго забавив, бо зачали його переслідувати, і він втік до Швайцарії.

Того часу Швайцарія э своїми чудовими горома була прибіжищем переслідуваних, і вільних думок людий. І Кальвін замешкав в тій гарній републиці, як у своїй новій вітчині. Жаден з мужів не приніс тільки слави для Швайцарії, що Кальвін. Він обрав собі місто Женеву на стале мешканэ, де жив до кінця свого віку, як поважаний і люблений горожанин.

Але Кальвін не лиш своїм горожанством приніс славу для Швайцарії. Він дав Швайцарії і цілому сьвітови нову релігійну науку оперту на Біблії. Він був у Женеві проповідником, професором в колэґії, однак найбільшою заслугою було його писанэ: Він написав богато книжок на теми релігійні. По нім зістало в женевській бібліотеці самих проповідий, писаних його руками, повисше дві тисячі.

(Д. буде.)

H. S. COULTER M.A., L.L.B.
АДВОКАТ, ПУБЛИЧНИИ НОТАР І КОМІШИОНЕР.
Leduc, Alberta. (Блок Клайна.)
Говоримо по німецки, українськи і польски.
ПОЛАГОДЖУЭМО ВСЯКІ СПРАВИ.

НАГРОБНІ ПАМЯТНИКИ.
Ми виробляэмо ріжного рода памятники на гроби, по приступній ціні, і то так з каміня як і мармору.
На жаданэ висилаэмо цінники.

ALBERTA GRANITE & MARBLE CO.
101 St. & 105 Ave. Edmonton, Alberta.

ВСЯЧИНА.

=oOo=

ЗАСАДИ БОГАТІНЯ.

В демократичних краях всьо стоїть отвором для кождого горожанина. Він може посягати по найвисші уряди, може старати ся о почести і може дійти до маэтку. Чи комусь вдасть ся осягнути се, чого він бажаэ, се залежить в першій мірі від його вроджених умових спосібностий, а опісля від його характеру. "Кождий э ковалем свого щастя". Спосібний чоловік зуміэ все пригоровитись до відносин і витягнути для себе користь. Правил нема на се, як поводити ся в одним чи другім випадку. Мимо сього люди, що власною силою доробили ся маэтку і набрали житэвого досьвіду, подають загальні засади, при помочи яких їм пощастило ся.

Руссель Сейдж уходить за найбогатшого "самостійного" міліонера доробкевича в сьвіті. Без ніякого капіталу, лише зі своїми десятьма пальцями, зі своэю головою і зі своэю "посадою": хлопця до послуги в провінціональнім складі харчів, доробив ся він великанського маэтку, понад стоміліонів долярів, і маэ тепер понад сорок зелізничих компаній під своэю управою. Він каже:

"Тайна робленя маэтку э така проста, що про неї може довідати ся кождий пересічно розумний чоловік. Вона полягаэ лише в точнім захованю кількох природних засад.

"Таких основних правил э пять: їх мусить пильно зберігати кождий, хто хоче зробити каріэру. Ось вони: Чесність, умірковаиість, терпеливість, точність і пильне захованэ устален их правил та приписів у своїм бізнесі і дома. Певно, що в ріжних галузях праці э ще й подрібні правила роботи, але сі пять э засади, які мають значінэ в кождім підприэмстві. Тих пять засад э фундаментальними камінями, на яких кождий маэток мусить бути збудований; инакше і найбільше богацтво захитаэть ся колись до самих основ.

"Чоловік може часом зробити маэток аж під самі хмари хоч занедбуэ бізнесові засади, але як учить богато прикладів, його добро впаде першого ліпшого дня цілковито.

"Щоби накопичити богато великих та сталих маэтків у якімсь підприэмстві, кождий чоловік мусить приложити ся дуже пильно до бізнесу, а кромі того злучити з тим ще й инші добрі засади, а то: замилуванэ до роботи, котрої підняв ся для себе; дальше: чистий, ясний, холодний ум; опісля: песячу рішучу постанову, що він мусить побороти всі противеньства, які йому станут час від часу на перешкоді. Кричать загально, що кождий бізнес э переповнений людьми. Правда, що нині э більше людий при праці ніж було перед 25 роками — так бодай э в Америці — але, з другої сторони, поле до підприэмств значно збільшило ся в тім часі. Все э якесь місце навіть на самім верику.

"Я не кажу, що шкідливе образованэ шкодить молодіжи, але вірю, що в богато випадках шкода на се часу і гроший. З одної сторони, коли хлопець хоче стати адвокатом, сьвящеником, або автором-письменником, то тоді шкільне образованэ э конечне, щоби осягнути свою ціль; але з другої сторони коли він хоче брати ся до бізнесу, то я не розумію, в який спосіб школа може йому помагати.

"Образованэ, яке кождому э потрібне, э звичайне шкільне вихованэ, скріпленэ звичаэм читаня книжок, часописий і наукових журналів підчас вільних хвиль. Застав хлопця до праці, коли він скінчить школу і кажи йому читати книжки і газети вечерами та в сьвяточні дні."

Руссель Сейдж каже, що нечесність може призбирати скорше маэток ніж чесність, але скорше чи пізнійше тайна виявить ся, а тоді "щастэ чоловіка кінчить ся." Його будуть ненавидіти бідні і погорджувати ним богачі.

"Випробувана стара засада, що "чесність э найліпшою політикою" э так само правдою нині, як була тоді, коли її перший раз поставлено. Зачасте пошукуванэ за приэмностями було далеко частійше причиною несподіваного упадку великих маэтків ніж инші хиби. Воно підкосило велике число спосібних бізнесовців у самім зародку їх каріэри".

Сейдж згадуэ про симпатичну і розумну жінку яко дуже важний чинник в будованю маэтку. Він кінчить: "Природно, не кождий може стати міліонером. Але в силі кождого молодця зі стремлінэм э, збільшити десятькратно свій початковий капітал".

Висловлені повисше засади відносять ся не лише до здобутя матеріяльного маэтку, але вони э добрі для кождого чоловіка, який хоче заняти яке-таке становище в суспільности і стати чоловіком між людьми.

ВЕЛИКАНСЬКІ ДЕРЕВА В КАЛІФОРНІЇ.

На побережу Спокійного Океану в Каліфорнії ростуть дерева, що досягають до сотки метрів височини. Начисляють сотками таких дерев, що високі понад 80 метрів, а в обэмі мають по 27 метрів. То дерева чатинні, вічно зелені звані велінґтонія. Називають їх також мамутовими деревами.

Пів сотки таких дерев росте недалеко міста Санта Круз. Їх високість важить ся між 60 а 80 метрами. Один пень 19 люда, побравши ся за руки, ледве обійме. Природознавці обчисляють їх старість на кілька тисячок літ.

Жадні гроша Американці богато вже знищили тих дерев. Стинанэ вимагаэ великої обережности і богато спокійної і розважної роботи. Насамперед треба конарі пообтинати, а відтак спускаэсь пень. Ціле дерево не провадять, а лиш частями, і то зелізницею.

Люди науки прятають де-що з тих дерев. Так професор Г. Бумпус, куратор природного музею в Чікаго, набув відземок одного такого дерева, казав эго вигладити і по слоях дійшов, що оно зачало рости 550 року, отже маэ понад 1300 літ. Промір эго виносить 5 і пів метра, а обвід 17 метрів.

ДЕ Є Евстахій Процюк?

Оден з укр. полонників в Італії якого точну адресу подаэмо повисше, пошукуэ за ЕВСТАХІЭМ ПРОЦЮК. Хто бизнав адресу сего Процюка, або він сам нехай напише до нашої редакції, або впрост до:

Osyp Budny

Alfiere Quercia ad Vitebo - Roma
Reparto Officiale prigionieri de guerra. ITALIA.

КУРС РІДНОЇ ШКОЛИ.

Укр. інститут ім. М. Грушевського отворив на днях курс рідної мови для укр. дітвори. **Наука відбуваэ ся в укр. бурсі при Кінгстіно, 10628 — 96 стр., що дня від 7. до 8½ години вечером.** Укр. родичі винні подбати, щоб бодай через вакації коли э нагода, підовчити діти рідньої мови.

ПЕРША ФОТОГРАФІЯ ПІДПИСУВАНЯ МИРА.

Ся фотоґрафія подаэ ту історичну хвилю, коли то делэґати мирової конференції зібрані в чудовій палаті в Верзалю, приступають до підпису мирової угоди.

СМОКИ ЛЕЙК
НОВЕ МІСТО В АЛЬБЕРТІ.

Смоки Лейк Гардвар Ко.
М. ҐРУМЕЗ, властитель.
МАЭМО ВСЯКОГО РОДА ГАРДВАР.
Черепяні горшки, зелізні, фарби, будовляний папір, машини до шитя "СІНҐЕРА", зелізка, помпи, рури, гасолінові енджаї і все проче що Вам треба.
Ціни умірковані.

ҐРОСЕРІ, ОВОЧІ І КЕНДИ
ПЕТРО ЗАГАРІЙЧУК, властитель.
Вода содова, пап ріжного рода.
Чистий, сьвіжий і добрий товар. Чесна обслуга.

Смоки Лейк Міт-Стор.
І. ЦАПОВСКИЙ, властитель.
Сьвіже мясо, солена вепровина, болона, риба в кенах і проче.
МИ ПРОДАЭМО ТОВАР "СВИФТА".

Коло-кріка Дім і Школа.
СМОКИ ЛЕЙК, АЛЬБЕРТА.
Гарний вигідний дім і школа враз з віктом для дівчат і хлопців, де ваші діти будуть мати батьківську опіку і науку.
Пишіть за услівями до:—
Miss E. G. HOCKES Smoky Lake, Alberta.

ІВАН СТОҐРИН
Офіцияльний агент для Сійонарскої землі на Смоки Лейк.
Лоти на продаж по умірковаиій ціні.
ГРОШІ НА ПОЗИЧКУ НА ФАРМИ.
Коли в місті зайдіть до мене.

КУЗНЯ СМОКИ ЛЕЙК.
ГР. К. ВОЛЯНЬСКИЙ, властитель.
Виконуэмо всякі ковальскі роботи солідно і по уміркованій ціні.

СМОКИ ЛЕЙК ҐЕРЕДЖ
ЕМАНУЇЛ БЕРЕЗКА, властитель.
Направляэмо автомобілі чесно і совісно по умірковаиій ціні.

Смоки Лейк Гарнес-Шап.
ИОСИФ ДАНИЛОВИЧ, властитель.
Виконуэмо всякі направи
РОБОТУ ҐВАРАНТУЭМО.

НОВИНКИ.

—o—

КАНАДІЙСЬКІ ОРАНЖМЕНИ ЗА САМОСТІЙНОСТИЮ УКРАЇНИ.

Торонто. — На надзвичайних зборах декотрих провідників тов. Оранжменів, що відбули ся в Торонто 22-го липня і на котрих з Українців були присутними Іван Бодрук і Павло Крат, ухвалено ужити усіх сил товариства на оборону українського народу проти закусів римо-католицької Польщі.

На загальних зборах провідників Оранжменського товариства, що мають відбутись в Отаві сими днями, буде внесена резолюція дотично української справи. В тій резолюції товариство буде жадати, щоб канадійський премієр Роберт Борден ужив всіх старань від імени Канади на Мировій Конференції, як також перед англійським урядом, щоб в жаден спосіб Східно Галичина, Холмщина і взагалі яка-б не була українська земля не дісталась під Польщу.

ЦІНА ЧЕРЕВИКІВ ПІДНЕСЕСЬ ДО 20 ДОЛ.

Ще перед Різдвом ціни черевиків в Канаді підуть в гору до 20 дол. Не можна уважати сього за байку, але за прикрий факт", сказав контрольор Камерон, фабрикант шкіряних товарів: Він заявив, що надходячої підвишки в цінах усправедливити не можна, яка повстаэ завдяки маніпуляції маркету американськими паперами, бо їх крутанина допровадила до того, що в послідних двох місяцях ціна невиправлених шкір зросла о 60 прон.

УКРАЇНСЬКА МІСІЯ В АМЕРИЦІ.

Довідуэмо ся, що недавно до Америки прибула місія, яка складаэ ся з др. Юліяна Бачинського, голови; Віктора Козаєвича, секретаря і дра М. Кадеця. Близших вістий про се покищо не маэмо, та-річ певна що ціллю сеї місії э обстоювань укр. справи.

МОНАРХІЧНА ПАРТІЯ В РОСІЇ

В Росії появляэсь нова організація приклонників царизму, які зорганізувались під назвою "Міжнародна ліга для відбудови російської монархії." Цілию сеї організації э поставити на трон в Росії братанка бувшого царя архикнязя Александра Михайловича. На чолі організації мав би бути колишний міністер Александер Теодорович Трепо і генерал Гудвич командант російської армії на Кавказі.

БОЛЬШЕВИКИ ВЗЯЛИ РИГУ.

Російська газета, яка друкуэсь в Берліні доносить, що большевики заняли Ригу.

КАРНЕГІ ПОМЕР.

Король желіза і фундатор численних бібльотек по цілім сьвіті, Андрій Карнегі помер вчера 11. серпня в своїй вілії в Ленока, Масс.

—o—

ЛІГА НАРОДІВ.

Правдиву лігу народів основано ще довго перед сьвітовою війною тими, що заживали Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина. Горячі листи подяки, писані у 27 язиках, англійськім чеськім, словацьким, хорватськім, словенськім, сербськім, литовськім, французькім, російськім, українськім і т. д. э переконуючим доказом, що найбільша згода маэ місце що до похвали Трінера Американського Еліксіру Гіркого Вина між всіма народностями, позаяк кождий знаэ, що средство Трінера э найсильнійшою твердинею, вибудованою проти атак жолудкових недомагань, і усіх недуг, що стоять в звязи з жолудковими недугами. Дістанете його у Вашого дрогіста, котрий маэ також під рукою инші Трінера средства, голонож Трінера Лінемент, Трінера Лік на Кашель, Трінера Антипутрін, знамените полоканэ для горла і губ і знамените средство, для очищеня ран. Ви не можете питати за нічим лучшим.

JOS. TRINER
1333 — 1343 S. Ashland, Ave
CHICAGO, ILL.

ЧИТАЙТЕ І ШИРІТЬ УКРАЇНСЬКУ ЧАСОПИСЬ "КАНАДИЭЦЬ."

Lamont Hotel
Отсим повідомляю всіх інтересованих, що ГОТЕЛЬ на ЛЕМОНТІ т. зв. ЛЕМОНТ ГОТЕЛ буде отворений з днем 1-го серпня (августа) с. р. Будуть руми до винайму, добрий вікт, як рівнож всякі холодні напитки, як звичайно в теперішних барах. Все по як найбільш умірковаиій ціні.
Приїжджаючи до міста — загостіть!
Властитель
John Darichuk
LAMONT, ALTA.

МАЮ НА ПРОДАЖ!
РЕҐІСТРОВАНІ КОРОВИ І ТЕЛЯТА "ШОРТ-ГОРНС", А ТАКОЖ МОЛОДІ ОГЕРИ "КЛАЙН".
F. C. SMITH
LAMONT, ALBERTA.

Religious, Moral, Social.
Канадиець
SCIENTIFIC, AGRICULTURAL. NON-POLITICAL, CANADIAN.
РІК IX. Ч. 32. EDMONTON, 3. OF SEPTEMBER 1919. VOL IX. No. 32

ПЕТЛЮРА ЗАНЯВ КИЇВ.

УКРАЇНЦІ ВЗЯЛИ ОДЕСУ.

—oXo—

В Чорногорі повстанэ.

УКР. СПРАВА БУДЕ ОБГОВОРЮВАНА В АМЕР. СЕНАТІ.

Вашінгтон. — Часть сенаторів, противних одобреню договору організуэ ся до борби, щоби договір аліянтів не перейшов в сенаті.

Сенатори домагають ся значних поправок і застережень на що президент Вільсон не хоче згодити ся. Сенатори дальше від Вільсона вимагають, щоби він дав їм всї інформації, які були перед Радою Чотирох відносно домагань инших народів. На всякий случай сенат вислухаэ домагань Эгиптян а також представителів Українців Лотишів, Литовців і Естонців. Сі представителі вискажуть перед сенатом свої жалї і кривди, які робить ся їм в договорі.

ЛОЙД ДЖОРДЖ ПОПИРАЭ СПРАВУ УКРАЇНИ.

Премієр Великої Британії Л. Джордж попираэ справу Українців проти Поляків. Він противить ся прилученю Галичини до Польщі — так заявив премієр міністрів в Канаді.

УГОДА МІЖ УКРАЇНОЮ І РУМУНІЭЮ.

Лондон. — Тутешнє українське представництво оповіщаэ, що між Україною а Румуніэю прийшло до угоди, після котрої Українці будуть могли перевозити оруже, амуніцію і инші матеріяли через Румунію. Оповіщаэсь також, що українське і румунське правительства прирекли собі не піднимати оружа проти себе та що Румунія згодила ся бути інтерпретором домагань України на мировій конференції.

ПЕТЛЮРА ВИГНАВ БОЛЬШЕВИКІВ З КИЇВА.

Копенгаґа. — Телеґрама одержана тут з Березини, мінської губернії, доносить, що там прийшла депеша з Камінця Подільського, яка доносить що українська армія генерала Петлюри здобула Київ, заняла ціле Поділэ, велику часть Волинї і цілу Київську губернію. Українська армія зближаэ ся до ріки Дніпра здовж цілої лінії.

ОДЕСУ ВІДІБРАЛИ ВІД БОЛЬШЕВИКІВ УКРАЇНСЬКІ ВІЙСЬКА.

Лондон. — Українські війська здобули Одесу, найважнійший порт на Чорнім Морі, оповістила сьогодня українська місія.

Одесу здобуто по завзятій борбі в північній части міста Большевитські маринарські відділи з їх чорноморської фльоти, яких вислано в великім поспіху до борби Українців, мали здезертирувати.

Совэтська армія на правім березї Дніпра утікаэ в переполоху перед військами ґенерала Семена Петлюри, українського головного команданта.

БОЛЬШЕВИКИ ПОБИТІ ВСЮДА.

Берно. — Після остатних вістий з України, українські війська, які ведуть спільну акцію з румунськими військами, побили всюди большевиків. Крім мілітарного упадку большевики потерпіли моральний упадок, а іменно в недавних виборах до громадських совэтів проти-большевики дістали велику більшість і то навіть в тих околицях, які э в руках большевитських військ.

ЕМІГРАЦІЯ НІМЦІВ ДО АРҐЕНТИНИ.

Буенос Айрес, Арґентина. — Барон Гавденгавзен, бувший німецький амбасадор для Арґентини приїхав тут як репрезентант німецького кольонізаційного товариства, котре закупоvуэ землю, щоби примістити на нїй Німців, які приїзджають до Арґентини. Барон і його агенти до тепер вже закупили 29.640 акрів землї.

КНЯЗЬ НИКОЛАЙ РЕГЕНТОМ В РУМУНІЇ.

Париж. — Князь Николай э урядово признаний наслідником престола в Румунії на місце князя Карла, котрий зрік ся престола тому кілька днів. Князь Николай э в дорозї з Парижа до Букарешту, столиці Румунії.

НІМЕЦЬКА АРМІЯ НА ЛИТВІ.

Париж. — На Литві нагромадили Німці 40-тисячну армію, модерно узброэну, яка готовить ся до походу на Росію під претенсом, щоб буцїм іти на поміч адміралови Кольчакови. Сю новину привіз до Парижа литовський желїзничий урядник Стайбіко заявляючи рівночасно, що Німці отверто говорять про якийсь договір між Німеччиною, Росіэю а Японіэю. Литовське правительство вже кілька разів засидало протести до Німеччини і жадало, щоби німецька армія забралась з Литви, однак Німці не роблять собі з сього нїчо.

ПОЛЯКИ ВІДДАЮТЬ ТРИ МІСТА УКРАЇНЦЯМ.

Берно. — Тутешна українська місія отримала депешу від ґенерала Петлюри з дня 20 серпня, в якій він говорить, що Поляки віддали Українцям три міста на Волині, Ровно, Дубно і Житомир. Депеша додаэ, що селяни повстають всюди проти большевиків за самостійністю України. Всї національні сили України э зэднані на демократичній і протибольшевитській основі.

"Ми э в знаменитих відносинах з аліянтами, хоч наші сусіди, а головно Румунія э нам ворожі", каже депеша.

НОВИЙ ПЕРЕВОРОТ В УГОРЩИНІ.

Будапешт. — Архикнязь Йосиф і кабінет премієра Фрідріха зрезиґнували в наслідок сего, що аліянти не признали архикнязя і його правительства. Найвисша Рада аліянтів в Парижі заявила в своїй нотї до архикнязя Йосифа, що аліянти не можуть признати жадного правительства в якім засїдаэ родина Габсбурґів, а також не може заключити мира з Угорщиною так довго, доки там не буде вибране народом дійсно народне правительство.

РЕВОЛЮЦІЯ НА ГОРІШНІМ ШЛЕСКУ.

На Горішнім Шлеску поширюэсь революція. Всїх копалень стереже військо. В революції беруть участь Поляки і Німці. Розброэно кількасот німецьких жовнїрів, атакуэсь бараки а навіть колійові потяги.

РУМУНСЬКА ДЕЛЭҐАЦІЯ ДО ПОЛЬЩІ.

До Львова прибула румунська делэґація під проводом ґенерала Зазіка. В якій цїли прибула делэґація в донесеню не говорить ся.

ЗАГАЛЬНЕ ПОВСТАНЭ В ЧОРНОГОРІ.

Малесенька Чорногора вийшла з европейської війни з такою мабуть долею, що і Галичина. Недобитки Сербів дістали були "лайсенс" іти в Чорногору щоб завести "порядок". А сеж і зовсїм подібне ярмо до польского наїзду в Галичині. Тай доносять послідні телэграми, що ціла Чорногора повстала і веде завзяту борбу з Сербами. Положенэ там страшне так що Серби зуживають всїх сил щоби здавити повстанэ. Чорногорцї поперетинали всяку комунікацію желїзничу і телэграфічну і без пощади бють Сербів. Се вказуэ як високо цїнить Чорногорець своэю хоч малою, але віками независимою державою.

ПРОТЕСТ З ЛЕДУК.

Дня 24-го сер. відбуло ся на кольонії Ледук віче в справі протесту проти наїзду і забору Галичини до Польщі. Позаяк тої недїлї було там богослуженэ то народу було повна читальня. Бесїдниками були д. Михайлишин і проп. І. М. Ґлова. На телэграми протесту і підмогу журнала в Парижи зібрано на вічу $ 158. Дальше місцева читальня деклярувала 7. дол., а на весїлю зібрано ще мабуть 40 дол. Вислано телэграму до Парижа, Лондону, Сенату в Стейтах до Премієра Бордена та до посла Макея. Докладний звіт буде поданий в часописах. Сей щирий даток фармерів з Ледук на так конечну народну цїль і саме в пору, се заінтересованэ показуэ, що люди наші беруть ся щиро до праці о кращу долю. Ледук зробив се, що повинен був і за се слава всїм сьвідомим, щирим Українцям з тої околиці.